

Information om *Navigatoringskonstens historia* VT 2012

Föreläsare:

Kursen föreläses av: Maria Sundin
Telefon: 031 -772 3138
Email: maria.sundin@physics.gu.se
Internet: <http://physics.gu.se/~tfams/Astro/Orient.html>

Kursens mål:

Målet är att deltagarna, efter genomgången kurs, skall känna till hur navigeringskonsten har utvecklats under historien och vad detta har haft för följder för nya upptäckter, ekonomisk och politisk utveckling mm. Studenterna skall ha kunskap om vilka metoder som har använts, vilka instrument som har utvecklats och hur de har använts, vilka möjligheter till korrekt positionsbestämning som har funnits under olika tider, vilken roll tidens astronomiska kunskaper har spelat, samt veta hur sol, måne, planeter och stjärnor ser ut att röra sig på himlen.

Föreläsningarna äger rum på följande datum:

26/1	Inledning, polynesierna
9/2	Forntidens navigation och handelsvägar i Medelhavet och Indiska Oceanen, solens bana, tidmätning och orientering med solen, tidiga hjälpmedel
23/2	Tiden fram till 1400-talet, portolaner, lod, magnetkompassen
8/3	Vikingarna
22/3	Upptäcksresor, logg, sol/mån-förmörkelser, planetpassager, sjökort
5/4	Longitudproblemet
19/4	Positionsbestämning, vidareutveckling av instrumenten
3/5	Radar, radiopejling, Decca-navigatorn, GPS

Varje föreläsning börjar kl 17.15 och håller på till senast kl 20.30 inklusive raster. Det finns möjlighet att ställa frågor under och efter föreläsningarna.

Tentamen:

Kursen avslutas med en skriftlig tentamen. Det finns möjlighet att tentera lördagarna den 5/5, 26/5 och i månadsskiftet aug/sep. Tid: 8.30 - 13.30.

Kursbok och annat material:

Det finns tyvärr ingen lämplig bok som motsvarar hela kursen. Föreläsninganteckningarna blir därför viktiga att ha. Jag kommer också att dela ut en litteraturlista med tips till olika områden till dem som önskar fördjupa sig.

Vid varje föreläsning kommer ett A4-blad att delas ut med information om vad som behandlas på nästa föreläsning. Du kan hitta all information som jag delar ut om kursen på Internet, <http://physics.gu.se/~tfams/Astro/Orient.html>, klicka sedan på "Navigeringskonstens historia".

Kopplingar till andra kurser:

- *Den astronomiska världsbildens utveckling*
"Den astronomiska världsbildens utveckling" handlar i princip om astronomins historia. Nya instrument och förklaringar till himlakropparnas rörelser har haft ett mycket stort inflytande på navigeringskonsten.
- *Astronomi i konstens historia*
"Astronomi i konstens historia" handlar om vilken roll olika astronomiska objekt har spelat i konsten under historien. Många av de instrument som har använts inom navigationen har astronomiskt ursprung och många är vackert utsmyckade. Även kartor och kompasser kan ibland betraktas som konstverk. "Astronomi i konstens historia" går nästa gång HT12.
- *Interstellär kommunikation*
Kopplingen till Interstellär kommunikation är inte speciellt stark. Kursen handlar om möjligheter till resor och kommunikation mellan stjärnorna i Vintergatan, och den innehåller ett moment om navigation mellan stjärnorna.